

JUNI 2015

UDREDNING OG HENVISNING AF PATIENTER MED HØRENEDSÆTTELSE

Faglig vejledning til speciallæger i øre-, næse- og
halssygdomme

**UDREDNING OG HENVISNING AF PATIENTER MED
HØRENEDSÆTTELSE**

**Faglig vejledning til speciallæger i øre-, næse- og
halssygdomme**

© Sundhedsstyrelsen, 2015

Du kan frit referere teksten i publikationen, hvis du tydeligt gør
opmærksom på, at teksten kommer fra Sundhedsstyrelsen.
Det er ikke tilladt at genbruge billeder fra publikationen.

Sundhedsstyrelsen
Axel Heides Gade 1
2300 København S
sundhedsstyrelsen.dk

Emneord

Høreapparater, hørenedsættelse, udredning, henvisning

Sprog

Dansk

Version

1.0

Versionsdato

Juni 2015

Udgivet af

Sundhedsstyrelsen 10. juni 2015

ISBN Elektronisk

978-87-7104-626-7

1. INTRODUKTION

Vejledningen retter sig mod speciallæger i øre-, næse-, og halssygdomme samt personer, som arbejder under disses ansvar. Formålet er at vejlede speciallægerne om udredning og henvisning af patienter med hørenedsættelse med henblik på høreapparatbehandling.

Vejledningen beskriver speciallægenes opgaver og ansvar i forbindelse med udredning og henvisning af patienter. Endvidere præciseres kriterierne for, hvilke patienter der skal henvises til yderligere udredning og eventuelt behandling ved en audiologisk sygehusafdeling.

2. SPECIALLÆGENS ANSVAR OG OPGAVER

Speciallæger i øre-, næse-, og halssygdomme skal undersøge patienter, som henvender sig med hørenedsættelse med henblik på korrekt diagnostik og behandling, herunder for at udelukke behandlingskrævende lidelser. Speciallægen skal ved behov henvise patienten til yderligere udredning og behandling på audiologisk sygehusafdeling. Det forudsættes, at speciallægen udreder patientens hørenedsættelse, også selv om patienten har fået konstateret sin hørenedsættelse et andet sted.

Speciallægen er forpligtet til at informere patienten om resultaterne af sin undersøgelse samt inddrage patienten i overvejselsen om potentielle behandlingsmuligheder. Speciallægen tager udgangspunkt i undersøgelsen af patienten, patientens generelle tilstand og patientens eventuelle særlige behov for behandling i forhold til patientens hverdagsliv. Eksempelvis skal patientens mulighed for at deltage i sociale sammenhænge, tage en uddannelse, varetage et arbejde og udføre andre betydende aktiviteter tages i betragtning.

Speciallægen skal indhente informeret samtykke hos patienten i forbindelse med henvisning til den videre behandling. Der sendes en kopi af henvisningen til patientens hjemregion jf. regionens retningslinjer. Speciallægen er ansvarlig for, at henvisningen til høreapparatbehandling eller til udredning og behandling på audiologisk sygehusafdeling indeholder nødvendig og tilstrækkelig information for modtageren.

Det anbefales, at speciallægen som minimum medsender:

- Kopi af egne undersøgelser med audiometri inklusiv resultatet af skelneundersøgelse, hvert øre for sig.
- Beskrivelse af hørenedsættelsens omfang og karakter, samt om der er særlige anatomiske forhold.
- Beskrivelse af hørenedsættelsens konsekvenser for patientens hverdagsliv samt beskrivelse af, om der er særlige hensyn i forhold til patientens hørenedsættelse.
- Vurdering af, om patientens hørenedsættelse skal behandles med høreapparat til kun det ene øre eller til begge ører.

3.

KRITERIER FOR HENVISNING AF PATIENTER MED HØRENEDSÆTTELSE TIL AUDIOLOGISK SYGEHUSAFDELING

Hvis der ved udredningen konstateres svær eller kompliceret hørenedsættelse, herunder sjældne tilstande, mistanke om alvorlige sygdom og/eller betydende komorbiditet, skal patienten henvises til audiologisk sygehusafdeling med henblik på yderligere udredning og vurdering af behandlingsbehovet.

Følgende patienter skal henvises til audiologisk sygehusafdeling:

- Alle patienter under 18 år.
- Patienter med behov for udredning og behandling, der, i den til enhver tid gældende specialevejledning, er fastlagt som henholdsvis regionsfunktion og højt specialiseret funktion i sygehusvæsenet¹.
- Patienter med væsentligt nedsat skelneeve, uanset hørenedsættelsens omfang, svarende til DS < 75 % målt ved taleaudiometri (Dantale I).
- Patienter med asymmetrisk hørenedsættelse, hvor asymmetrien i høretærskler andrager mere end 30 dB som gennemsnittet for frekvenserne 500, 1000, 2000 og 4000 Hz, og/eller forskellen i DS mellem de to ører er 20 eller mere. Udredning med henblik på retrocochleær sygdom kan være indiceret ved asymmetri mindre end 30 dB.
- Patienter, hvor høreapparat overvejes til et øre med hørelse ≤ 25 dB HL som gennemsnittet af høretærsklerne ved 500, 1000, 2000 og 4000 Hz.
- Patienter som kan være kandidater til behandling med cochleare implantater, knogleforankret høreapparat eller andre implantérbare løsninger.
- Patienter med hørenedsættelse sammen med væsentligt generende tinnitus og patienter med væsentligt generende tinnitus uden hørenedsættelse.
- Patienter med hørenedsættelse, kombineret med anden svær sansedefekt og/eller komplicerende komorbiditet og/eller svært nedsat funktionsevne af betydning for valg af behandling.
- Patienter med fluktuerende eller hurtigt progredierende hørenedsættelse.

4.

LOVGRUNDLAGET

I medfør af § 72 i sundhedsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1202 af 14. november 2014², er privat høreapparatbehandling med offentligt tilskud overflyttet til sundhedsloven, og myndighedsansvaret er overgået til regionerne.

Efter sundhedslovens § 15 i kapitel 5 om patienters medinddragelse i beslutninger følger det, at ingen behandling må indledes eller fortsættes uden patientens informerede samtykke, medmindre andet følger af lov eller bestemmelser fastsat i henhold til lov eller af §§17-19³.

---

¹ [Sundhedsstyrelsens specialevejledning i oto-rhino-laryngologi 2014](#)

² [Lobekendtgørelse af sundhedsloven nr. 1202 af 14. november 2014](#)

³ [Lobekendtgørelse af sundhedsloven nr. 1202 af 14. november 2014](#)

Ifølge § 17 i lovbekendtgørelse nr. 877 af 4. august 2011 om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed⁴ (autorisationsloven) er en læge under udøvelsen af sin virksomhed forpligtet til at udvise omhu og samvittighedsfuldhed. Udredning og henvisning af patienter med hørenedsættelse skal journalføres jf. § 10, stk. 2, nr. 2, litra j, i bekendtgørelse nr. 3 af 2. januar 2013 om autoriserede sundhedspersoners patientjournaler (journalføring, opbevaring, videregivelse og overdragelse m.v.).⁵

Privatpraktiserende speciallæger i øre-, næse-, og halssygdomme, der udreder og henviser patienter til høreapparatbehandling, skal være tilmeldt Sundhedsstyrelsens tilsyn med private behandlingssteder jf. Bekendtgørelse nr. 835 af 27. juni 2014 om registrering af og tilsyn med visse private sygehuse, klinikker og praksis⁶.

Bekendtgørelse nr. 1438 af 23. december 2012 om høreapparatbehandling⁷ fastlægger blandt andet, at regionen, efter henvisning fra en speciallæge i øre-, næse- og halssygdomme, yder tilskud til høreapparatbehandling til personer over 18 år, der ønsker at benytte en privat, godkendt høreapparatleverandør efter eget valg. Således kan patienter over 18 år som udgangspunkt frit vælge mellem offentlig og privat behandling. Dette gælder dog ikke, hvis speciallægen vurderer, at patientens tilstand kræver yderligere udredning og eventuelt behandling på en audiologisk sygehusafdeling. Patienter under 18 år skal altid behandles i det offentlige sygehusvæsen. Høreapparatbehandling i det offentlige sygehusvæsen er vederlagsfri for patienten.

---

⁴ [Lovbekendtgørelse nr. 877 af 4. august 2011 om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed](#)

⁵ [Bekendtgørelse nr. 3 af 2. januar 2013 om autoriserede sundhedspersoners patientjournaler \(journalføring, opbevaring, videregivelse og overdragelse m.v.\)](#)

⁶ [Bekendtgørelse nr. 835 af 27. juni 2014 om registrering af og tilsyn med visse private sygehuse, klinikker og praksis](#)

⁷ [Bekendtgørelse nr. 1438 af 23. december 2012 om høreapparatbehandling](#)